

Nezara viridula – neprijemná bzdocha

Obr.1 - Dospeliec *Nezara viridula*
(<https://gd.eppo.int/taxon/NEZAVI/photos>)

Nezara viridula, ktorá patrí do rodu bzdochovitých (*Pentatomidae*), pochádza pravdepodobne z východnej Afriky alebo Stredomoria. Jej výskyt sú hlásené prakticky z celého sveta, a to či už z Európy, Ázie, Afriky, Austrálie alebo Ameriky. K jej rozšíreniu napomáha aj vplyv globálneho otepľovania. Výnimkou nie je ani Slovensko, v rámci ktorého boli tiež spozorované výskyt tohto škodcu.

V súčasnosti je známych viac ako 150 druhov hostiteľov približne z 30 čeľadí, ktoré škodca napáda. Najčastejšie škodí na rastlinách z čeľade bôbovitých, a to predovšetkým na sóji. Škodca však môže byť spozorovaný aj na rôznych druhoch zeleniny (napr. rajčiaku), kukurici, slnečnici, tabaku, ovocných plodinách a okrasných rastlinách.

Čo sa týka dospelcov, tí dorastajú do dĺžky 13 – 18 mm. Tvar tela je podlhovasto oválny. Škodca má zvyčajne svetlo zelené sfarbenie, čo však ale nie je charakteristickým znakom tohto druhu, nakoľko dospelci môžu mať napríklad aj hnedozelené sfarbenie. Dokonca boli pozorovaní aj jedinci so žltým predným okrajom hlavy a štítu. Škodca prezimuje v štádiu dospelca, ktorý na jar opúšťa svoj úkryt. K páreniu dochádza krátko po úživnom žere, ktorý prebieha predovšetkým v noci. Vajíčka sú kladené do horných častí hostiteľských rastlín a ich vývoj, v závislosti od teploty prostredia, trvá 4 – 12 dní. Škodca môže mať 2, ale aj 6 generácií za rok.

Obr. 2 – Štvrtý instar nymfy na paprike
(<https://gd.eppo.int/taxon/NEZAVI/photos>)

Obr. 3 – Piaty instar nymfy na paprike
(<https://gd.eppo.int/taxon/NEZAVI/photos>)

Dospelé jedince a nymfy môžu cicať na všetkých častiach rastlín vrátane stonky. Škodca však preferuje plody a mladé výhony. Znakom prítomnosti sú drobné, tvrdé, hnedasté alebo

černasté škvrny. K symptómom patrí aj predčasný opad napadnutých plodov a ich deformácia. Prítomnosť sa môže odzrkadliť aj na semenách, tie sú pri sóji malé, scvrknuté a zdeformované.

Dopad prítomnosti škodcu je odzrkadlený v znížení kvality plodov hostiteľov, kedy sú plody znehodnotenú esteticky. Produkty získavajú nepríjemný zápach a sú nepredajné. Okrem toho môže byť škodca vektorom hubových ochorení.

Obr. 4 – Symptómy na paprike

(<https://gd.eppo.int/taxon/NEZAVI/photos>)

Nezara viridula nie je podľa súčasnej legislatívy zaradená medzi karanténnych škodcov Únie a tiež nepatrí k regulovaným nekaranténnym škodcom Únie, čo znamená, že nie sú pri jej výskyte stanové legislatívou žiadne rastlinolekárske opatrenia. Na zabránenie výskytu odporúčame použiť prípravky na ochranu rastlín autorizované proti priamo proti bzdochám, bzdôškam alebo proti cicavému a žravému hmyzu. Škodca sa môže šíriť na krátke vzdialenosti preletmi z hostiteľa na hostiteľa. K jeho šíreniu však napomáha aj medzinárodný obchod s infikovanými komoditami. Tento škodca býva zamieňaný so bzdochou zelenou (*Palomena viridissima*), ktorá je v našich podmienkach bežne sa vyskytujúcim druhom.

Ing. Ivana Bugriová

ÚKSÚP – OOR

20.10.2020